

Spis treści

Przedmowa	XXV
Wykaz skrótów	XXIX
Część I. Zagadnienia wprowadzające	1
Rozdział 1. Pojęcie, rodzaje i charakter prawny arbitrażu handlowego	3
1.1. Pojęcie arbitrażu handlowego	8
1.1.1. Istota arbitrażu handlowego	8
1.1.1.1. Definicja	8
1.1.1.2. Handlowy charakter arbitrażu	12
1.1.1.3. Arbitraż a sądownictwo polubowne	14
1.1.2. Cechy charakterystyczne arbitrażu handlowego	14
1.1.2.1. Cechy podstawowe a cechy technicznoprawne	14
1.1.2.2. Działanie arbitrażu handlowego z woli stron sporu	15
1.1.2.3. Szybki i odformalizowany charakter postępowania arbitrażowego	16
1.1.2.4. „Ograniczone” stosowanie przepisów prawa materialnego przez arbitraż handlowy	23
1.1.2.5. Poufny charakter arbitrażu handlowego	29
1.1.2.6. Cechy technicznoprawne arbitrażu handlowego	33
1.1.3. Odgraniczanie arbitrażu handlowego od innych form rozstrzygania sporów	35
1.1.3.1. Arbitraż handlowy a sądownictwo powszechne	35
1.1.3.2. Arbitraż handlowy a alternatywne formy rozstrzygania sporów (ADR)	36
1.1.3.3. Arbitraż handlowy a arbitraż inwestycyjny	36
1.1.3.4. Arbitraż handlowy a szczególne trybunały arbitrażowe	38
1.1.4. Zalety i wady arbitrażu handlowego	40
1.1.4.1. Zalety	40
1.1.4.2. Wady	41
1.2. Rodzaje arbitrażu handlowego	43
1.2.1. Arbitraż handlowy krajowy i międzynarodowy	43
1.2.1.1. Wspólne cechy arbitrażu handlowego krajowego i międzynarodowego	43
1.2.1.2. Pojęcie międzynarodowego arbitrażu handlowego	44
1.2.1.3. Specyfika międzynarodowego arbitrażu handlowego	45
1.2.2. Arbitraż handlowy instytucjonalny, <i>ad hoc</i> , administrowany	47
1.2.2.1. Arbitraż instytucjonalny (stałe sądy polubowne)	47
1.2.2.2. Arbitraż <i>ad hoc</i>	51
1.2.2.3. Arbitraż administrowany	53
1.2.2.4. Tzw. arbitraż „na kocią łapę” (<i>black cat arbitration</i>)	53
1.2.3. Arbitraż ogólny i specjalistyczny	55

1.3. Charakter prawny arbitrażu handlowego	56
1.3.1. Teorie doktrynalne arbitrażu handlowego	56
1.3.1.1. Uwagi ogólne	56
1.3.1.2. Teoria kontraktowa	56
1.3.1.3. Teoria jurysdykcyjna	57
1.3.1.4. Teoria mieszana (hybrydowa)	57
1.3.1.5. Teoria autonomiczna (absolutna i integralna)	58
1.3.2. Prywatnoprawny czy publicznoprawny charakter arbitrażu handlowego ..	59
1.3.2.1. Cechy prywatnoprawne arbitrażu handlowego	59
1.3.2.2. Cechy publicznoprawne arbitrażu handlowego	60
1.3.2.3. Sposób regulacji prawa arbitrażowego w systemie prawa krajowego (odesłanie) – wnioski	60
1.3.3. Krajowy czy ponadnarodowy charakter regulacji prawnej międzynarodowego arbitrażu handlowego (odesłanie)	61
1.3.3.1. Zastosowanie norm prawa krajowego o arbitrażu handlowym ..	61
1.3.3.2. Zastosowanie norm prawa jednolitego (konwencyjnego) o arbitrażu handlowym	62
1.3.4. Zastosowanie norm <i>soft law</i> do arbitrażu handlowego	63
1.3.4.1. Pojęcie norm <i>soft law</i>	63
1.3.4.2. Normy <i>soft law</i> tworzone przez organizacje rządowe	63
1.3.4.3. Normy <i>soft law</i> tworzone przez organizacje pozarządowe	64
1.3.4.4. Regulaminy stałych sądów arbitrażowych	65
1.3.5. Zastosowanie zasady praworządności (klauzuli porządku publicznego) ..	66
1.3.6. Konstytucyjne podstawy arbitrażu handlowego w Polsce	70
Rozdział 2. Źródła prawa, wytyczne, regulaminy	73
2.1. Uwagi ogólne	76
2.2. Kodeks postępowania cywilnego i inne przepisy prawa polskiego odnoszące się do arbitrażu	77
2.2.1. Przepisy innych ustaw odnoszące się do arbitrażu	84
2.3. Umowy międzynarodowe jako źródła prawa arbitrażowego	86
2.3.1. Umowy międzynarodowe wielostronne	86
2.3.2. Umowy międzynarodowe dwustronne	89
2.3.3. Traktaty	89
2.4. Ustawa modelowa UNCITRAL	90
2.5. Wytyczne, wskazówki i zalecenia wykorzystywane w arbitrażu	92
2.5.1. Wytyczne Międzynarodowego Stowarzyszenia Adwokatów dotyczące konfliktu interesów w międzynarodowym arbitrażu handlowym (<i>IBA Guidelines on Conflicts of Interest in International Arbitration</i>)	92
2.5.2. Wytyczne Międzynarodowego Stowarzyszenia Adwokatów w sprawie reprezentowania stron w arbitrażu międzynarodowym (<i>IBA Guidelines on Party Representation in International Arbitration</i>)	94
2.5.3. Wytyczne IBA w sprawie redagowania klauzul w międzynarodowym arbitrażu (<i>IBA Guidelines for Drafting International Arbitration Clauses</i>) ..	96
2.5.4. Wytyczne Międzynarodowego Centrum Rozwiązywania Sporów w Dublinie dla arbitrów dotyczące wymiany informacji w międzynarodowych arbitrażach handlowych (<i>ICDR Guidelines for Arbitrators concerning Exchange of Information</i>)	98
2.5.5. Zalecenia UNCITRAL dotyczące pomocy instytucjom arbitrażowym i innym zainteresowanym organom w arbitrażach według Regulaminu Arbitrażowego UNCITRAL (<i>Recommendations to assist arbitral</i>	

<i>institutions and other interested bodies with regard to arbitrations under the UNCITRAL Arbitration Rules)</i>	99
2.5.6. Uwagi UNCITRAL dotyczące organizacji postępowania arbitrażowego (<i>UNCITRAL Notes on Organizing Arbitral Proceedings</i>)	100
2.5.7. Techniki kontroli czasu i kosztów w arbitrażu (<i>Techniques for Controlling Time and Costs in Arbitration</i> – dokument MIH)	102
2.5.8. Redagowanie wyroków w arbitrażu MIH (<i>Drafting Awards in ICC Arbitration</i>)	104
2.5.9. Efektywne zarządzanie w arbitrażu – Przewodnik dla wewnętrznego doradcy lub innych przedstawicieli stron (<i>Effective Management of Arbitration – A Guide for in-House Counsel and other Party Representatives</i>)	105
2.6. Regulaminy modelowe oraz regulaminy zagranicznych stałych sądów (instytucji) arbitrażowych	107
2.6.1. Regulamin Arbitrażowy UNCITRAL (<i>UNCITRAL Arbitration Rules</i>) ...	107
2.6.2. Regulamin UNCITRAL w sprawie przejrzystości w arbitrażu między państwem i inwestorem na podstawie traktatów (<i>UNCITRAL Rules on Transparency in Treaty-based Investor-State Arbitration</i>)	110
2.6.3. Znowelizowany Regulamin IBA dotyczący postępowania dowodowego w międzynarodowym arbitrażu handlowym (<i>Revised IBA Rules on the Taking of Evidence in International Commercial Arbitration</i>)	111
2.6.4. Regulamin Arbitrażowy Międzynarodowej Izby Handlowej [<i>Rules of Arbitration of the International Chamber of Commerce (ICC)</i>]	113
2.6.5. Inne Regulaminy Międzynarodowej Izby Handlowej w zakresie rozwiązywania sporów	118
2.6.6. Regulaminy Amerykańskiego Stowarzyszenia Arbitrażowego i Międzynarodowego Centrum Rozwiązywania Sporów	119
2.6.7. Regulamin Sądu Międzynarodowego Arbitrażu w Londynie (<i>London Court of International Arbitration Rules</i>)	122
2.6.8. Inne metody rozwiązywania sporów z zaangażowaniem LCIA	125
2.6.9. Regulamin Arbitrażowy Międzynarodowego Centrum Arbitrażowego Austriackiej Federalnej Izby Gospodarczej [<i>Rules of Arbitration VIAC (Vienna Rules)</i>]	125
2.6.10. Regulaminy Sztokholmskiej Izby Handlowej odnoszące się do arbitrażu	127
2.6.11. Regulamin Arbitrażowy Niemieckiej Instytucji Arbitrażowej – (<i>DIS Arbitration Rules</i>)	130
2.6.12. Regulamin Arbitrażowy Niemieckiej Instytucji Arbitrażowej dla przyspieszonych postępowań [<i>DIS-Supplementary Rules for Expedited Proceedings (SREP)</i>]	132
2.6.13. Uzupełniający Regulamin Arbitrażowy Niemieckiej Instytucji Arbitrażowej dla sporów w zakresie prawa spółek – [<i>DIS-Supplementary Rules for Corporate Law Disputes (SRCoLD)</i>]	132
2.6.14. Regulamin Arbitrażowy UNCITRAL administrowany przez Niemiecką Instytucję Arbitrażową (<i>UNCITRAL Arbitration Rules – Administered by the DIS</i>)	132
2.6.15. Inne regulaminy i wytyczne Niemieckiej Instytucji Arbitrażowej w zakresie rozwiązywania sporów	133
2.6.16. Szwajcarski Regulamin Międzynarodowego Arbitrażu [<i>(Swiss Rules of International Arbitration (Swiss Rules))</i>]	133
2.7. Sądy arbitrażowe w Polsce, Regulamin Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej, inne regulaminy	136

2.7.1. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy Krajowej Izbie Gospodarczej	136
2.7.2. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy Polskiej Konfederacji „LEWIATAN”	142
2.7.3. Regulamin Stałego Sądu Arbitrażowego przy Polsko-Niemieckiej Izbie Przemysłowo-Handlowej (<i>Gerichtsordnung des Ständigen Schiedsgerichts bei der Deutsch-Polnischen Industrie- und Handelskammer</i>)	144
2.7.4. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy Nowotomyskiej Izbie Gospodarczej	144
2.7.5. Regulamin Sądu Arbitrażowego przy Stowarzyszeniu Inżynierów, Doradców i Rzeczoznawców w Warszawie	144
2.7.6. Regulamin Sądu Polubownego (Arbitrażowego) przy Związku Banków Polskich	145
2.7.7. Inne regulaminy	145
2.8. Ustalone zwyczaje	146
Rozdział 3. Modele krajowej regulacji prawa o arbitrażu handlowym	149
3.1. Wpływ rozwoju międzynarodowej regulacji arbitrażu na krajowe systemy prawne	151
3.1.1. Konwencje międzynarodowe	151
3.1.1.1. Krajowe prawo arbitrażowe w okresie przedkonwencyjnym	151
3.1.1.2. Pierwsze konwencje arbitrażowe	152
3.1.1.3. Konwencja nowojorska	154
3.1.1.4. Europejska Konwencja genewska	157
3.1.2. Ustawa modelowa UNCITRAL z 1985 r. i jej recepcja	158
3.1.3. Ewolucja krajowych przepisów o międzynarodowym arbitrażu	160
3.2. Modele krajowej regulacji arbitrażu	161
3.2.1. Wprowadzenie	161
3.2.2. Model szczególnej regulacji arbitrażu międzynarodowego, zwłaszcza handlowego	162
3.2.2.1. Francja	162
3.2.2.2. Szwajcaria	164
3.2.3. Model zintegrowanej regulacji arbitrażu	165
3.2.3.1. Systemy prawne oparte na odrębnej ustawowej regulacji arbitrażu: Anglia i Szwecja	165
3.2.3.2. Systemy kodeksowe: prawo niemieckie i austriackie	166
3.2.4. Niektóre inne systemy prawne	168
Rozdział 4. Zagadnienia kolizyjnoprawne w międzynarodowym arbitrażu handlowym	173
4.1. Uwagi ogólne	181
4.2. Umowa o arbitraż	184
4.2.1. Źródła prawa kolizyjnego dla umowy o arbitraż	184
4.2.1.1. Prawo polskie	184
4.2.1.2. Prawo jednolite i modelowe	189
4.2.1.3. Prawo obce	191
4.2.2. Kwalifikacja kolizyjnoprawna pojęcia umowy o arbitraż	192
4.2.2.1. Pojęcie umowy o arbitraż	192
4.2.2.2. Samodzielność i charakter prawny umowy o arbitraż	194
4.2.3. Legislacyjne koncepcje określenia statutu umowy o arbitraż	197
4.2.4. Międzynarodowy charakter umów o arbitraż w PrPrywM	198
4.2.5. Statut podstawowy umowy o arbitraż	199
4.2.5.1. Prawo polskie	199

4.2.5.2. Prawo jednolite i modelowe	203
4.2.5.3. Prawo obce – wybrane systemy	207
4.2.6. Statut formy umowy o arbitraż	207
4.2.6.1. Legislacyjne koncepcje określenia statutu formy umowy o arbitraż	207
4.2.6.2. Kwalifikacja kolizyjnoprawna formy umowy o arbitraż	208
4.2.6.3. Prawo polskie	209
4.2.6.4. Zakres statutu	210
4.2.6.5. Prawo jednolite i modelowe	211
4.2.6.6. Prawo obce – wybrane systemy	212
4.3. Zdarność arbitrażowa sprawy	213
4.4. Zdolność arbitrażowa stron umowy o arbitraż	217
4.5. Umowa stron sporu z arbitrem (arbitrami)	220
4.6. Podstawy orzekania przez sąd arbitrażowy w przedmiocie sporu	225
4.6.1. Uwagi wstępne	225
4.6.2. Przepisy prawa	226
4.6.3. Ogólne zasady prawa	226
4.6.4. Zasady słuszności	228
4.6.5. Ponadnarodowe prawo kupieckie	230
4.7. Wybór przez strony prawa właściwego dla przedmiotu sporu	231
4.7.1. Uwagi wstępne	231
4.7.2. Zasada nieograniczonego wyboru prawa właściwego przez strony	232
4.7.3. Charakter prawny wyboru prawa właściwego przez strony	234
4.8. Ustalenie przez sąd arbitrażowy prawa właściwego dla przedmiotu sporu	237
4.8.1. Uwagi wstępne	237
4.8.2. Ustalanie prawa właściwego na podstawie reguł prawa kolizyjnego	238
4.8.2.1. Stosowanie reguł kolizyjnych miejsca arbitrażu	238
4.8.2.2. Kumulatywne stosowanie reguł kolizyjnych różnych systemów prawnych	239
4.8.2.3. Stosowanie ogólnych zasad prawa kolizyjnego	239
4.8.3. Ustalanie prawa właściwego bez uwzględnienia reguł prawa kolizyjnego	240
4.9. Prawo właściwe dla postępowania arbitrażowego	242
4.9.1. Uwagi wstępne	242
4.9.2. Powiązanie postępowania arbitrażowego z prawem określonego państwa	242
4.9.3. Brak powiązania postępowania arbitrażowego z prawem określonego państwa	245
4.9.4. Teoria delokalizacji międzynarodowego arbitrażu handlowego	247
Rozdział 5. Restrukturyzacja i upadłość strony postępowania arbitrażowego	249
5.1. Uwagi wstępne	250
5.2. Wpływ upadłości i restrukturyzacji na postępowanie arbitrażowe w prawie polskim	253
5.2.1. Prawo upadłościowe i naprawcze – utrata mocy przez zapis na sąd polubowny i umorzenie toczących się postępowań	253
5.2.2. Prawo restrukturyzacyjne i Prawo upadłościowe – utrzymanie zapisów na sąd polubowny i zróżnicowane skutki dla toczących się postępowań	255
5.2.3. Wpływ upadłości lub restrukturyzacji na postępowania w przedmiocie uznania albo stwierdzenia wykonalności sądu polubownego	262
5.2.3.1. Prawo upadłościowe i naprawcze	262

5.2.3.2. Prawo restrukturyzacyjne i Prawo upadłościowe	263
5.2.4. Dopuszczalność dokonania zapisu na sąd polubowny w toku postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego	264
5.2.4.1. Prawo upadłościowe i naprawcze	264
5.2.4.2. Prawo restrukturyzacyjne i Prawo upadłościowe	266
5.3. Kwestie kolizyjnoprawne	268
5.3.1. Kwestie kolizyjnoprawne w stosunkach między Polską a innymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej (z wyjątkiem Danii)	268
5.3.2. Kwestie kolizyjnoprawne w stosunkach z państwami spoza Unii Europejskiej oraz Danią	271
5.3.2.1. Wpływ zagranicznej upadłości na toczące się w Polsce postępowanie arbitrażowe	271
5.3.2.2. Wpływ polskiego postępowania upadłościowego na postępowanie arbitrażowe prowadzone poza Unią Europejską albo w Danii	273
Część II. Ogólne zagadnienia arbitrażu handlowego	275
Rozdział 6. Zdolność i zdatność arbitrażowa	277
6.1. Pojęcia zdolności i zdatności arbitrażowej i ich funkcja	279
6.2. Zdolność stron do zawarcia umowy o arbitraż	279
6.3. Zdatność arbitrażowa sporów	283
6.3.1. Uwagi ogólne. Zdatność arbitrażowa sporów w międzynarodowym arbitrażu handlowym i w ujęciu porównawczym	283
6.3.2. Rozszerzenie zakresu zdatności arbitrażowej sporów w prawie polskim w ramach reformy z 2005 r.	285
6.3.2.1. Stan prawa przed reformą	285
6.3.2.2. Regulacja zdatności arbitrażowej sporów w nowej Części Piątej KPC	286
6.3.3. Zdatność ugodowa jako przesłanka zdatności arbitrażowej	288
6.3.3.1. Zdatność ugodowa i zdatność arbitrażowa sporów o prawa majątkowe na tle porównawczym	288
6.3.3.2. Zdatność ugodowa sporów o prawa majątkowe w prawie polskim	290
6.3.3.3. Arbitraż a osoby trzecie	296
6.3.3.4. Zdatność ugodowa i zdatność arbitrażowa sporów o prawa niemajątkowe	301
6.3.4. Inne przesłanki ograniczenia zdatności arbitrażowej sporów	303
6.3.4.1. Sprawa cywilna należąca do drogi sądowej	303
6.3.4.2. Przepisy szczególne	306
6.3.5. Skutki braku zdatności arbitrażowej sporu	307
6.4. Konkluzje	308
Rozdział 7. Umowa o arbitraż	311
7.1. Wprowadzenie	316
7.2. Pojęcie umowy o arbitraż (zapisu na sąd polubowny)	319
7.3. Zapis na sąd polubowny a niektóre inne umowy dotyczące rozwiązywania sporów	320
7.3.1. Umowy prorogacyjne i derogacyjne	321
7.3.2. Umowy prorogacyjno-arbitrażowe	321
7.3.3. Umowa o mediację	322

7.3.4. Umowy o dokonanie ustaleń faktycznych lub uzupełnienie treści kontraktu przez osobę trzecią	323
7.3.5. Umowy z arbitrami (<i>receptum arbitrii</i>)	324
7.3.6. Akt określający warunki arbitrażu	324
7.4. Rodzaje umów o arbitraż	325
7.4.1. Kompromis i klauzula arbitrażowa	325
7.4.2. Umowa o arbitraż <i>ad hoc</i> i umowa o arbitraż instytucjonalny	326
7.4.3. Umowa o arbitraż krajowy i umowa o arbitraż zagraniczny	327
7.4.4. Umowa o arbitraż w sporach wielostronnych	327
7.5. Skutki prawne umowy o arbitraż	328
7.5.1. Skutek pozytywny	329
7.5.2. Skutek negatywny	331
7.5.3. Inne skutki	334
7.6. Charakter prawny umowy o arbitraż i jej odrębność	337
7.6.1. Kwalifikacja systemowa	337
7.6.2. Odrębność zapisu na sąd polubowny wobec kontraktu głównego	340
7.7. Zdolność do zawarcia umowy o arbitraż	345
7.8. Treść zapisu na sąd polubowny	346
7.8.1. Elementy niezbędne (konstytutywne)	346
7.8.2. Zasada równości stron	350
7.8.3. Elementy fakultatywne	350
7.8.4. Uzgodnienia dotyczące postępowania arbitrażowego	351
7.9. Forma umowy o arbitraż	352
7.9.1. Prawo krajowe	352
7.9.2. Konwencje arbitrażowe	362
7.10. Inne kwestie dotyczące zawarcia umowy o arbitraż	365
7.10.1. Konsens stron. Zgoda osoby trzeciej	365
7.10.2. Zawarcie umowy o arbitraż przez pełnomocnika	365
7.10.3. Uzupełnienie i zmiana zapisu na sąd polubowny	369
7.11. Zakres związania zapisem na sąd polubowny	369
7.11.1. Zakres podmiotowy (<i>ratione personae</i>)	369
7.11.2. Zakres przedmiotowy (<i>ratione materiae</i>)	375
7.11.3. Zakres czasowy (<i>ratione temporis</i>)	380
7.12. Nieprawidłowości zawarcia umowy o arbitraż oraz ich skutki	381
7.12.1. Uwagi wstępne	381
7.12.2. Nieistnienie (brak) umowy o arbitraż	382
7.12.3. Nieważność i unieważnialność	383
7.12.4. Bezskuteczność	387
7.12.5. Niewykonalność, niemożliwość realizacji i patologiczny charakter umowy o arbitraż	388
7.13. Utrata mocy zapisu na sąd polubowny	389
7.13.1. Uwagi wstępne	389
7.13.2. Przyczyny wskazane w Kodeksie postępowania cywilnego	390
7.13.3. Ogłoszenie upadłości strony przed nowelizacją i po nowelizacji PrUpad	392
7.13.4. Przyczyny przewidziane w Kodeksie cywilnym	394
7.14. Zagadnienia kolizyjnoprawne umowy o arbitraż	396
7.14.1. Uwagi wstępne	396
7.14.2. Statut umowy o arbitraż	397
7.14.3. Prawo właściwe dla formy umowy o arbitraż	400

7.14.4. Prawo właściwe dla zdolności stron	401
7.14.5. Prawo właściwe dla pełnomocnictwa do zawarcia umowy o arbitraż	402
7.14.6. Ustalanie prawa właściwego dla umowy o arbitraż przez sąd polubowny	403
7.14.7. Odejście od stosowania norm kolizyjnych do umowy o arbitraż we Francji	404
Rozdział 8. Arbitrzy i zespół orzekający	407
8.1. Zagadnienia ogólne	413
8.1.1. Pojęcie arbitra, zespołu orzekającego i sądu arbitrażowego	413
8.1.1.1. Pojęcie arbitra	413
8.1.1.2. Arbiter a zespół orzekający	413
8.1.1.3. Zespół orzekający a sąd arbitrażowy (polubowny)	414
8.1.1.4. Arbiter doraźny	415
8.1.2. Status prawny arbitra i szczególnie charakter jego funkcji (mandatu)	417
8.1.3. Osoby uprawnione do podjęcia i pełnienia funkcji arbitra	420
8.1.3.1. Przesłanki ustawowe o charakterze obiektywnym	420
8.1.3.2. Podstawowe cechy arbitra wymagane przez ustawę – bezstronność i niezależność (odesłanie)	421
8.1.3.3. Dodatkowe cechy arbitra wymagane przez umowę o arbitraż lub przez regulamin stałego sądu arbitrażowego	422
8.2. Bezstronność i niezależność arbitra	425
8.2.1. Zagadnienia pojęciowe	425
8.2.1.1. Uwagi wprowadzające	425
8.2.1.2. Pojęcie „bezstronności” arbitra („ <i>impartiality</i> ”)	428
8.2.1.3. Pojęcie „niezależności” arbitra („ <i>independence</i> ”)	430
8.2.2. Obowiązek ujawnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności i niezależności arbitra	432
8.2.3. Wytyczne IBA dotyczące konfliktu interesów w międzynarodowym arbitrażu	435
8.2.3.1. Treść i charakter prawny Wytycznych IBA	435
8.2.3.2. Czerwona lista	437
8.2.3.3. Pomarańczowa lista	438
8.2.3.4. Zielona lista	438
8.2.4. Problem zachowania bezstronności i niezależności arbitra powołanego przez stronę sporu	439
8.2.5. Brak potrzeby zmian sposobu powoływania arbitrów	441
8.3. <i>Receptum arbitrii</i> , prawa i obowiązki arbitra	442
8.3.1. <i>Receptum arbitrii</i>	442
8.3.1.1. Pojęcie, konstrukcja prawna i forma <i>recepti arbitrii</i>	442
8.3.1.2. Strony <i>recepti arbitrii</i> (zakres podmiotowy)	445
8.3.1.3. Zawarcie <i>recepti arbitrii</i> (powstanie stosunku prawnego pomiędzy arbitrem a stronami sporu)	447
8.3.1.4. Treść <i>recepti arbitrii</i> (zakres przedmiotowy)	451
8.3.1.5. <i>Receptum arbitrii</i> a umowa o arbitraż	453
8.3.1.6. Charakter prawny <i>recepti arbitrii</i>	454
8.3.1.7. Wygaśnięcie <i>recepti arbitrii</i>	459
8.3.2. Obowiązki arbitra	460
8.3.2.1. Obowiązek rozstrzygnięcia sporu	460
8.3.2.2. Obowiązek zachowania mandatu arbitra do czasu jego ustawowego wygaśnięcia	462
8.3.2.3. Obowiązek zachowania bezstronności i niezależności	463

8.3.2.4. Obowiązek prowadzenia postępowania arbitrażowego uczciwie i bez zbędnej zwłoki	464
8.3.2.5. Obowiązek zachowania poufności	465
8.3.2.6. Obowiązek osobistego wykonywania funkcji arbitra	467
8.3.3. Prawa arbitra	468
8.3.3.1. Prawo do wynagrodzenia	468
8.3.3.2. Prawo do żądania zwrotu poniesionych wydatków	469
8.3.3.3. Problem prawa arbitra do jego immunitetu	470
8.3.4. Skutki niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków arbitra	472
8.3.4.1. Odwołanie arbitra (odesłanie)	472
8.3.4.2. Uchylenie wyroku lub odmowa uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu arbitrażowego (odesłanie)	472
8.3.4.3. Odpowiedzialność odszkodowawcza arbitra względem stron sporu	473
8.3.4.4. Problem odpowiedzialności arbitra wobec stałego sądu arbitrażowego	474
8.4. Skład zespołu orzekającego i powołanie jego członków	475
8.4.1. Warianty liczbowe zespołu orzekającego	475
8.4.1.1. Uwagi wprowadzające	475
8.4.1.2. Arbitr jedyny (zalety, wady)	477
8.4.1.3. Trzyosobowy zespół orzekający (zalety, wady)	478
8.4.1.4. Parzysty zespół orzekający	479
8.4.1.5. Zespoły orzekające o większej liczbie arbitrów	479
8.4.2. Problem kadłubowych zespołów orzekających	480
8.4.2.1. Pojęcie kadłubowego zespołu orzekającego i przyczyny jego powstania	480
8.4.2.2. Spór wokół dopuszczalności wydania wyroku przez kadłubowy zespół orzekający	481
8.4.3. Powołanie członków zespołu orzekającego (powstanie mandatu arbitra)	488
8.4.3.1. Uwagi wprowadzające	488
8.4.3.2. Powołanie przez strony sporu	491
8.4.3.3. Powołanie przez organ nominacyjny	493
8.4.3.4. Specyfika powołania zespołu orzekającego w przypadku arbitrażu wielostronnego	497
8.4.3.5. Techniki wyłaniania arbitra	498
8.4.3.6. Chwila powołania arbitra oraz zespołu orzekającego	500
8.4.3.7. Nadzwyczajny tryb powołania zespołu orzekającego (<i>expedited formation</i>)	501
8.5. Ustanie mandatu arbitra	502
8.5.1. Pojęcie i rodzaje ustania mandatu arbitra	502
8.5.1.1. Pojęcie ustania mandatu arbitra	502
8.5.1.2. Rodzaje ustania mandatu arbitra	503
8.5.2. Wykonanie mandatu arbitra	503
8.5.2.1. Wydanie wyroku przez zespół orzekający	503
8.5.2.2. Problem zachowania mandatu arbitra w postępowaniu remisyjnym (odesłanie)	504
8.5.2.3. Problem zachowania mandatu arbitra po uchyleniu wyroku sądu arbitrażowego (odesłanie)	505
8.5.3. Wyłączenie arbitra	505
8.5.3.1. Istota prawna wyłączenia arbitra	505
8.5.3.2. Sposób regulacji prawnej wyłączenia arbitra	506

8.5.3.3. Terminy związane z wyłączeniem arbitra	506
8.5.3.4. Przyczyny wyłączenia arbitra (zakres przedmiotowy)	508
8.5.3.5. Osoby uprawnione do wniesienia wniosku o wyłączenie arbitra (zakres podmiotowy)	510
8.5.3.6. Organ bądź podmiot uprawniony do wyłączenia arbitra	511
8.5.3.7. Postępowanie związane z wyłączeniem arbitra	513
8.5.3.8. Możliwe zachowania arbitra, w odniesieniu do którego skierowano wniosek o wyłączenie	515
8.5.4. Odwołanie arbitra	515
8.5.4.1. Istota prawna odwołania arbitra (<i>sensu largo</i>)	515
8.5.4.2. Odwołanie arbitra (<i>sensu stricto</i>)	516
8.5.4.3. Usunięcie arbitra	516
8.5.5. Ustąpienie i śmierć arbitra	518
8.5.5.1. Istota prawna ustąpienia arbitra	518
8.5.5.2. Powody rezygnacji arbitra	519
8.5.6. Skutki procesowe przedterminowego wygaśnięcia mandatu arbitra	520
8.5.6.1. Zastąpienie arbitra	520
8.5.6.2. Problem obowiązku powtórzenia postępowania arbitrażowego w całości lub części z udziałem arbitra zastępczego	521
8.5.6.3. Wydanie wyroku przez kadłubowy zespół orzekający (odesłanie)	522
Rozdział 9. Postępowanie arbitrażowe	523
9.1. Uwagi wstępne	528
9.2. Zasady ogólne postępowania arbitrażowego	528
9.2.1. Autonomia stron	529
9.2.2. Autonomia postępowania arbitrażowego a ingerencja sądów krajowych	534
9.2.3. Prawo do sprawiedliwego (rzetelnego) procesu	535
9.2.4. Zasada szybkości i efektywności	541
9.2.5. Poufność postępowania	544
9.3. Źródła reguł postępowania	545
9.3.1. Regulaminy arbitrażowe	547
9.3.2. Prawo krajowe	548
9.3.3. Postanowienie w sprawie reguł postępowania	549
9.3.4. Uprawnienia trybunału arbitrażowego w zakresie stanowienia reguł postępowania	552
9.4. Pełnomocnicy	553
9.5. Terminy i doręczenia	555
9.5.1. Rodzaje terminów i możliwość ich przedłużenia	555
9.5.2. Kalendarz procedowania	557
9.5.3. Doręczenia	558
9.6. Wniosek o arbitraż, pozew i inne pisma procesowe w postępowaniu arbitrażowym	559
9.6.1. Wniosek o arbitraż i pozew	559
9.6.2. Odpowiedź na wniosek; pozew wzajemny	564
9.6.2.1. Odpowiedź na wniosek	564
9.6.2.2. Zarzut braku właściwości lub niedopuszczalności roszczeń	564
9.6.2.3. Pozew wzajemny, zarzut potrącenia	565
9.6.3. Współuczestnictwo, przypozwanie i interwencja uboczna	567
9.6.4. Konsolidacja	571

9.6.5. Zmiana roszczeń w toku postępowania	571
9.6.6. Inne pisma procesowe w toku postępowania	572
9.7. Zarządzenia i postanowienia wydawane w toku postępowania arbitrażowego; decyzje administratora arbitrażu	573
9.7.1. Rodzaje zarządzeń i postanowień	573
9.7.2. Uprawnienie trybunału arbitrażowego do wydawania zarządzeń i postanowień	574
9.7.3. Forma zarządzeń oraz postanowień	574
9.7.4. Decyzje administratora arbitrażu	575
9.8. Postępowanie zabezpieczające	577
9.8.1. Przesłanki	577
9.8.2. Kompetencje trybunału arbitrażowego a kompetencje sądu państwowego	578
9.8.3. Forma i skutki orzeczeń	580
9.9. Podział (bifurkacja) postępowania	580
9.10. Zawieszenie postępowania	582
9.10.1. Podstawy zawieszenia postępowania	582
9.10.2. Skutki zawieszenia postępowania i przerwanie okresu zawieszenia	584
9.10.3. Zawieszenie pracy trybunału	584
9.11. Postępowanie dowodowe	584
9.11.1. Uwagi wstępne	585
9.11.2. Ciężar dowodu	586
9.11.3. Zbyteczność dowodzenia i ograniczenia dowodowe	587
9.11.4. Pomoc sądowa w postępowaniu arbitrażowym	587
9.11.5. Zasada bezpośredniości postępowania dowodowego	588
9.11.6. Podstawowe środki dowodowe	588
9.11.6.1. Dowody z dokumentów	588
9.11.6.2. Dowód z zeznań świadków	590
9.11.6.3. Dowód z opinii biegłego	591
9.12. Rozprawa	591
9.12.1. Konieczność przeprowadzenia rozprawy	591
9.12.2. Przygotowanie rozprawy	592
9.12.3. Miejsce i język rozprawy oraz protokół	592
9.12.4. Poufność rozprawy	593
9.12.5. Przebieg rozprawy	593
Rozdział 10. Wyrok, zasady wyrokowania i inne sposoby zakończenia postępowania arbitrażowego	595
10.1. Pojęcie wyroku w postępowaniu arbitrażowym	597
10.2. Narada	600
10.3. Przedmiot wyrokowania i zupełność wyroku	602
10.4. Związywanie prawem materialnym, orzekanie <i>ex aequo et bono</i>	603
10.4.1. Określenie prawa materialnego	603
10.4.2. Zasada <i>iura novit curia</i>	605
10.4.3. Orzekanie <i>ex aequo et bono</i> a orzekanie na podstawie ogólnych zasad prawa lub zwyczaju	606
10.4.4. Elementy konieczne i fakultatywne wyroku	608
10.4.5. Uzasadnienie wyroku	611
10.4.6. Natychmiastowa wykonalność wyroku	612
10.5. Rodzaje wyroków	612

10.5.1. Wyrok końcowy, wstępny i częściowy	612
10.5.2. Wyrok wydany na podstawie ugody	615
10.5.3. Wyrok zaoczny	616
10.6. Notyfikacja wyroku	617
10.7. Sprostowanie i wykładnia wyroku, wyrok uzupełniający	618
10.7.1. Uwagi wstępne	618
10.7.2. Uzupełnienie wyroku	618
10.7.3. Sprostowanie i wykładnia	619
10.8. Inne sposoby zakończenia postępowania arbitrażowego	620
10.8.1. Zwrot wezwania na arbitraż	620
10.8.2. Zwrot pozwu	621
10.8.3. Umożnienie postępowania	621
Rozdział 11. Koszty postępowania przed sądem polubownym	625
11.1. Wstęp	628
11.2. Wynagrodzenie i zwrot wydatków arbitrów	630
11.2.1. Zagadnienia ogólne	630
11.2.2. Porozumienie arbitrów i stron postępowania	632
11.3. Orzeczenie sądu powszechnego	636
11.4. Solidarna odpowiedzialność stron za wynagrodzenie i za zwrot wydatków arbitrów	639
11.5. Zaliczka na koszty postępowania przed sądem polubownym	641
11.6. Ustalenie i pobieranie zaliczki na koszty postępowania	642
11.7. Skutki braku uiszczenia zaliczki	646
11.8. Rozstrzyganie o kosztach postępowania przed sądem polubownym	650
11.9. Zabezpieczenie kosztów procesu	660
Rozdział 12. Postępowania postarbitrażowe	663
12.1. Wprowadzenie	673
12.2. Uchylenie wyroku sądu arbitrażowego	675
12.2.1. Zagadnienia wstępne	675
12.2.2. Charakter prawny skargi o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego	676
12.2.3. Przedmiot i zakres skargi	681
12.2.3.1. Wyrok sądu polubownego jako przedmiot skargi o uchylenie ..	681
12.2.3.2. Zakres skargi	691
12.2.3.3. Wyłączenie przez strony skargi o uchylenie	691
12.2.4. Legitymacja w postępowaniu ze skargi	693
12.2.4.1. Pojęcie legitymacji w sprawie o uchylenie wyroku arbitrażowego	693
12.2.4.2. Źródło legitymacji	694
12.2.4.3. Podmioty legitymowane czynnie	695
12.2.4.4. Podmioty legitymowane biernie	696
12.2.5. Podstawy skargi	697
12.2.5.1. Zagadnienia ogólne	697
12.2.5.2. Podstawy uwzględniane na zarzut strony	700
12.2.5.3. Podstawy uwzględniane z urzędu	719
12.2.6. Termin do wniesienia skargi	728
12.2.7. Jurysdykcja krajowa	733
12.2.8. Postępowanie ze skargi	733

12.2.8.1. Sąd właściwy	733
12.2.8.2. Wymogi formalne skargi	737
12.2.8.3. Przebieg postępowania	739
12.2.8.4. Zwrot sprawy sądowi arbitrażowemu w celu usunięcia uchybień	745
12.2.8.5. Wyrok sądu w sprawie ze skargi. Środki zaskarżenia	749
12.2.9. Skutki uchylenia wyroku sądu arbitrażowego	750
12.2.10. Uchylenie wyroku w arbitrażu inwestycyjnym	754
12.3. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu arbitrażowego i ugody zawartej przed takim sądem	758
12.3.1. Zagadnienia wstępne	758
12.3.2. Wyroki krajowe i ugody krajowe a wyroki i ugody zagraniczne – kryterium rozróżnienia	760
12.3.3. Istota i skutki uznania oraz stwierdzenia wykonalności	762
12.3.3.1. Istota i skutki uznania oraz stwierdzenia wykonalności krajowego wyroku arbitrażowego	762
12.3.3.2. Istota i skutki uznania oraz stwierdzenia wykonalności ugody zawartej przed sądem polubownym	771
12.3.3.3. Istota i skutki uznania oraz stwierdzenia wykonalności wyroków i ugód zagranicznych	772
12.3.4. Przedmiot uznania i stwierdzenia wykonalności według KPC	775
12.3.4.1. Wyrok sądu polubownego	775
12.3.4.2. Uгода zawarta przed sądem polubownym	780
12.3.5. Podstawy odmowy uznania i stwierdzenia wykonalności	781
12.3.5.1. Brak zdolności arbitrażowej sporu	782
12.3.5.2. Klauzula porządku publicznego	783
12.3.6. Jurysdykcja krajowa	784
12.3.7. Postępowanie	785
12.3.7.1. Charakter postępowania	785
12.3.7.2. Sąd właściwy	786
12.3.7.3. Legitymacja czynna i bierna	787
12.3.7.4. Wymogi formalne wniosku	790
12.3.7.5. Przebieg postępowania w sprawie o uznanie oraz o stwierdzenie wykonalności krajowego wyroku lub ugody; środki zaskarżenia	791
12.3.7.6. Postępowanie o uznanie albo stwierdzenie wykonalności a postępowanie ze skargi o uchylenie	792
12.3.8. Uznanie i stwierdzenie wykonalności zagranicznych wyroków i ugód ...	794
12.3.8.1. Uznanie i stwierdzenie wykonalności według NYKonw	794
12.3.8.2. Uznanie i stwierdzenie wykonalności według KPC	823
12.3.8.3. Uznanie i stwierdzenie wykonalności według umów dwustronnych	827
12.3.8.4. Uznanie i wykonanie zagranicznych wyroków arbitrażowych a rozporządzenie Rady i Parlamentu Europejskiego Nr 1215/2012 (Bruksela Ia)	829
12.3.9. Uznanie i wykonanie wyroków wydanych w arbitrażu inwestycyjnym ..	830
12.4. Zmiana przepisów Części piątej KPC w zakresie postępowań postarbitrażowych ustawą z 10.9.2015 r.	832
12.4.1. Zagadnienia wstępne	832
12.4.2. Skarga o uchylenie wyroku sądu arbitrażowego	833
12.4.2.1. Termin do wniesienia skargi	833

12.4.2.2. Sąd właściwy	834
12.4.2.3. Wymogi formalne skargi	835
12.4.2.4. Przebieg postępowania	836
12.4.2.5. Wyrok sądu w sprawie ze skargi. Środki zaskarżenia	840
12.4.3. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu arbitrażowego i ugody zawartej przed takim sądem	840
12.4.3.1. Sąd właściwy	840
12.4.3.2. Wymogi formalne wniosku	841
12.4.3.3. Przebieg postępowania	841
12.4.3.4. Środki zaskarżenia	842
Część III. Szczególne dziedziny arbitrażu handlowego	845
Rozdział 13. Arbitraż morski	847
13.1. Zagadnienia ogólne	848
13.1.1. Geneza morskiego arbitrażu handlowego	848
13.1.2. Właściwość morskiego arbitrażu handlowego	850
13.1.3. Morski arbitraż handlowy a morski arbitraż międzynarodowy	851
13.2. Rodzaje morskiego arbitrażu handlowego	854
13.2.1. Arbitraż morski <i>ad hoc</i>	854
13.2.2. Morskie sądy arbitrażowe	855
13.2.2.1. Uwagi wstępne	855
13.2.2.2. Grupa anglosaska	856
13.2.2.3. Grupa europejska	860
13.2.2.4. Grupa wschodnia	865
13.2.3. Mediacja i inne alternatywne formy rozstrzygania sporów morskich	870
13.3. Morskie klauzule arbitrażowe	871
13.3.1. Zjawisko <i>forum shopping</i> w morskim obrocie handlowym	871
13.3.2. Standaryzacja umów w morskim obrocie handlowym	873
13.3.3. Przykłady morskich klauzul arbitrażowych	874
13.3.3.1. Umowy przewozowe	874
13.3.3.2. Inne umowy	875
13.3.3.3. Standardowa klauzula BIMCO	877
13.3.4. Skuteczność morskich klauzul arbitrażowych	878
13.3.4.1. Uwagi ogólne	878
13.3.4.2. Klauzule arbitrażowe w czarterpartii i w konosamencie	879
13.3.4.3. Wybrane polskie orzecznictwo	883
13.3.5. Klauzule arbitrażowe w konwencjach przewozowych UNCITRAL	885
13.4. Morski arbitraż handlowy w Polsce	889
13.4.1. Uwagi ogólne	889
13.4.2. Międzynarodowy Sąd Arbitrażowy dla Spraw Żeglugi Morskiej i Śródlądowej	890
13.4.2.1. Powstanie MSA	890
13.4.2.2. Aktualny status prawny MSA	891
13.4.3. Sąd Arbitrażowy przy Polskiej Izbie Spedycji i Logistyki	892
13.4.4. Arbitraż surowcowy	893
13.4.4.1. Pojęcie arbitrażu jakościowego	893
13.4.4.2. Sąd Arbitrażowy przy Izbie Bawełny	893
Rozdział 14. Arbitraż w umowach budowlanych	895
14.1. Wprowadzenie	896
14.2. Specyfika procesu budowlanego i umów budowlanych	896

14.3. Wpływ specyfiki procesu budowlanego na treść umów budowlanych	897
14.4. Mechanizmy zmierzające do zapewnienia harmonijnej współpracy i szybkiego rozstrzygania kwestii spornych	899
14.4.1. Partnerstwo (<i>partnering</i>)	899
14.4.2. Rozjemstwo (adjudykacja – <i>adjudication, dispute review board</i>)	900
14.4.3. Raport w sprawie warunków geotechnicznych dla fazy projektowania (<i>geotechnical design summary report</i>)	901
14.4.4. Depozyt dokumentacji ofertowej (<i>bid documents escrow</i>)	901
14.5. Inicjatywy stowarzyszeń zawodowych i instytucji arbitrażowych w zakresie tworzenia rozwiązań modelowych w odniesieniu do umów budowlanych	902
14.5.1. Inicjatywy stowarzyszeń zawodowych	902
14.5.1.1. Ogólne Warunki FIDIC	903
14.5.1.2. Krajowe stowarzyszenia zawodowe	904
14.5.2. Inicjatywy instytucji arbitrażowych w zakresie procedur arbitrażowych	906
14.5.2.1. Międzynarodowa Izba Handlowa (<i>International Chamber of Commerce – ICC</i>)	906
14.5.2.2. Amerykańskie Stowarzyszenie Arbitrażowe (<i>American Arbitration Association – AAA</i>)	908
14.5.2.3. <i>Joint Contracts Tribunal</i> (JCT)	909
14.5.2.4. <i>Institution of Civil Engineers</i> (ICE)	910
14.6. Inicjatywy ustawodawcze w zakresie rozstrzygania sporów wynikających z umów budowlanych	911
14.7. Podsumowanie	911
Rozdział 15. Arbitraż korporacyjny	913
15.1. Pojęcie, regulacja i praktyka arbitrażu korporacyjnego	915
15.1.1. Spory korporacyjne i ich rozstrzyganie przez arbitraż	915
15.1.1.1. Pojęcie sporów korporacyjnych	915
15.1.1.2. Kluczowe problemy arbitrażu korporacyjnego	917
15.1.2. Regulacja i praktyka arbitrażu korporacyjnego w ujęciu porównawczym	918
15.1.2.1. Anglia i USA	918
15.1.2.2. Francja	919
15.1.2.3. Szwajcaria	920
15.1.2.4. Niemcy	921
15.1.2.5. Austria	923
15.1.2.6. Włochy	924
15.2. Praktyka arbitrażu korporacyjnego w Polsce przed reformą prawa arbitrażowego	925
15.3. Regulacja arbitrażu korporacyjnego w Księdze V KPC	927
15.3.1. Historia legislacyjna art. 1163 KPC a jego stosunek do art. 1157	927
15.3.2. Zakres regulacji w stosunku do form podmiotów korporacyjnych	930
15.3.2.1. Spółki handlowe	930
15.3.2.2. Inne podmioty korporacyjne	932
15.3.3. Zakres regulacji w obszarze stosunków korporacyjnych	932
15.3.3.1. Kategorie sporów korporacyjnych	932
15.3.3.2. Zakres statutowej klauzuli arbitrażowej	933
15.4. Zdadność arbitrażowa sporów korporacyjnych	937
15.4.1. Ogólne przesłanki zadadności arbitrażowej a spory korporacyjne	937
15.4.2. Spory związane z zaskarżaniem uchwał	940
15.4.2.1. Uwagi wstępne	940

15.4.2.2. Argumenty funkcjonalne na rzecz zdatności arbitrażowej sporów dotyczących uchwał	942
15.4.2.3. Zdatość ugodowa a rozszerzona prawomocność wyroku	944
15.4.3. Spory należące do właściwości sądu rejestrowego	945
15.5. Umowa o arbitraż w sporach korporacyjnych i jej realizacja	947
15.5.1. Dopuszczalność pozastatutowej umowy o arbitraż	947
15.5.2. Treść statutowej klauzuli arbitrażowej	948
15.5.3. Problem uformowania zespołu orzekającego	950
15.5.4. Podstawy orzekania sądu arbitrażowego	952
15.6. Perspektywy dalszej ewolucji regulacji ustawowej sporów korporacyjnych	955
Rozdział 16. Arbitraż sportowy	957
16.1. Wprowadzenie	958
16.2. Podstawowe instancje arbitrażowe w sferze sportu	959
16.3. Zalety i wady arbitrażu sportowego	965
16.4. Pojęcie zdatności arbitrażowej w sprawach sportowych	967
16.5. Specyfika arbitrażu sportowego realizowana za pośrednictwem klauzuli arbitrażowej przez odesłanie	972
16.6. Postępowanie przed sportowymi sądami arbitrażowymi	974
16.7. Zabezpieczenie roszczeń dochodzonych przed sportowymi sądami polubownymi	975
16.8. Prawo właściwe dla arbitrażu sportowego	977
16.9. Kwestia instancyjności sportowej procedury arbitrażowej	978
16.10. Zaskarżalność wyroków arbitrażowych	980
16.11. Wykonalność wyroków sportowych sądów polubownych	981
Rozdział 17. Rozstrzyganie sporów o nazwy domen internetowych	983
17.1. Pojęcie domeny i modele rozstrzygania sporów o nazwy domen internetowych	984
17.1.1. Pojęcie domeny internetowej	984
17.1.2. Polubowne rozwiązywanie sporów	986
17.1.3. Sądownictwo państwowe	987
17.2. Postępowanie przed sądem polubownym	988
17.2.1. Postanowienia Regulaminu NASK	988
17.2.2. Postępowanie na podstawie Regulaminu Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy PIIT	989
17.2.2.1. Zakres Regulaminu Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy PIIT	989
17.2.3. Podstawowe zasady postępowania przed Sądem Polubownym ds. Domen Internetowych	991
17.2.3.1. Równe traktowanie stron w toku postępowania arbitrażowego i zakazu kontaktu z arbitrem	992
17.2.3.2. Poufność informacji i poufność postępowania	992
17.2.3.3. Komunikacja w formie elektronicznej	992
17.2.3.4. Terminowe rozstrzyganie sporów	993
17.2.4. Arbitrzy i mediatorzy	993
17.2.4.1. Bezstronność i kwalifikacje arbitrów	993
17.2.4.2. Powołanie arbitra	994
17.2.5. Wszczęcie postępowania arbitrażowego	995
17.2.6. Dowody i rozprawa	997

17.2.7. Zamknięcie postępowania	997
17.2.8. Wydanie orzeczenia	998
17.2.9. Rozstrzygnięcia sądu polubownego	999
17.2.9.1. Uгода	999
17.2.9.2. Umożnienie postępowania	1000
17.2.10. Postępowanie po wydaniu wyroku stwierdzającego naruszenie praw osoby trzeciej przez abonenta nazwy domeny	1000
17.2.11. Odwołania od wyroków sądów polubownych	1000
17.2.12. Mediacje	1001
17.2.13. Regulamin Centrum Mediacji i Arbitrażu WIPO dla domeny „.pl”	1002
17.2.14. Arbitraż WIPO na podstawie Regulaminu UDRP	1003
17.2.15. Rozstrzyganie sporów o nazwy domen internetowych – spory o domenę „.eu”	1005
17.3. Podstawy rozstrzygnięć sporów o nazwy domen internetowych	1006
17.3.1. Ustawa – Prawo własności przemysłowej	1007
17.3.1.1. Naruszenia praw ochronnych na znaki towarowe	1007
17.3.1.2. Naruszenie praw do znaku renomowanego	1009
17.3.2. Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji	1010
17.3.2.1. Artykuł 3 ust. 1 ZNKU	1010
17.3.2.2. Artykuł 10 ZNKU – ochrona oznaczeń	1012
17.3.2.3. Artykuł 5 ZNKU – używanie cudzego oznaczenia przedsiębiorstwa	1013
17.3.2.4. Artykuł 15 ZNKU – utrudnianie dostępu do rynku	1013
17.3.3. Naruszenie prawa do firmy	1014
17.3.4. Prawo autorskie	1015
17.3.5. Prawo prasowe	1015
Część IV. Zagadnienia pozostałe	1017
Rozdział 18. Arbitraż inwestycyjny	1019
18.1. Pojęcie międzynarodowego arbitrażu inwestycyjnego	1023
18.1.1. Inwestycje międzynarodowe	1023
18.1.2. Rodzaje sporów inwestycyjnych	1028
18.1.3. Międzynarodowy arbitraż inwestycyjny	1029
18.2. Umowy o popieraniu i wzajemnej ochronie inwestycji (BIT)	1032
18.2.1. Geneza i rozwój BIT-ów	1032
18.2.2. Ogólna charakterystyka	1032
18.2.3. Znaczenie <i>umbrella clause</i>	1034
18.2.4. BIT-y a międzynarodowy arbitraż inwestycyjny	1038
18.3. Udział państwa w międzynarodowych stosunkach inwestycyjnych	1044
18.3.1. Charakterystyka stosunków prawnych z udziałem państwa	1044
18.3.1.1. Uwagi wstępne	1044
18.3.1.2. Pojęcie „strony państwowej”	1045
18.3.1.3. Ważniejsze rodzaje międzynarodowych stosunków prawnych z udziałem strony państwowej	1048
18.3.2. Konstrukcja <i>state contract</i> jako typowa forma zobowiązania inwestora zagranicznego i państwa przyjmującego	1051
18.3.2.1. Problemy definicyjne	1051
18.3.2.2. Charakter prawny	1054
18.3.3. Arbitraż w sporach z udziałem strony państwowej	1062
18.3.3.1. Różnorodność arbitrażu w sporach z udziałem strony państwowej	1062

18.3.3.2. Wady metody arbitrażowej w sporach z udziałem państwa	1064
18.3.3.3. Ogólne zasady procedury arbitrażowej	1066
18.3.3.4. Skuteczność orzeczeń arbitrażowych	1068
18.3.3.5. Próba oceny przydatności metody arbitrażowej w sporach inwestycyjnych z udziałem strony państwowej	1069
18.4. Konwencja waszyngtońska	1072
18.4.1. Ogólne informacje	1072
18.4.2. Przegląd zasadniczych regulacji konwencyjnych	1072
18.4.2.1. Uwagi wstępne	1072
18.4.2.2. Zakres stosowania Konwencji	1073
18.4.3. Aktualny stan ratyfikacji i sytuacja Polski	1082
18.4.4. Utworzenie ICSID	1083
18.4.5. Struktura ICSID	1084
18.5. Postępowania w ramach ICSID	1085
18.5.1. Wszczęcie postępowania	1085
18.5.2. Modelowe klauzule ICSID	1086
18.5.3. Koncyliacja	1088
18.5.3.1. Uwagi wstępne	1088
18.5.3.2. Komisja concyliacyjna	1088
18.5.3.3. Postępowanie concyliacyjne	1089
18.5.4. Arbitraż inwestycyjny	1089
18.5.4.1. Ustanowienie trybunału arbitrażowego i zasady jego działania	1091
18.5.4.2. Zasady postępowania arbitrażowego	1093
18.5.5. Dodatkowe postępowanie (<i>Additional Facility</i>)	1093
18.5.5.1. Uwagi wstępne	1094
18.5.5.2. Postępowanie badawcze (<i>fact-finding</i>)	1094
18.5.5.3. Postępowanie concyliacyjne i arbitrażowe	1095
18.5.6. Opłaty	1095
18.5.7. Rola precedensów w działalności ICSID	1095
18.5.8. Perspektywy systemu ICSID	1097
18.6. Inne arbitraże instytucjonalne rozstrzygające międzynarodowe spory inwestycyjne pomiędzy państwem a zagranicznym inwestorem	1099
18.6.1. Stały Trybunał Arbitrażowy (<i>Permanent Court of Arbitration</i>)	1099
18.6.1.1. Geneza PCA	1099
18.6.1.2. Struktura PCA	1100
18.6.1.3. Klauzule arbitrażowe w sporach pomiędzy stroną państwową i kontrahentem niepaństwowym	1101
18.6.1.4. Reguły PCA dotyczące postępowania pomiędzy stroną państwową i kontrahentem niepaństwowym	1102
18.6.2. Arbitraż inwestycyjny NAFTA (<i>North American Free Trade Agreement</i>)	1103
18.6.2.1. Powstanie i cele NAFTA	1103
18.6.2.2. Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych	1104
18.6.3. Arbitraż inwestycyjny ECT (<i>Energy Charter Treaty</i>)	1107
18.6.3.1. Geneza i zakres ECT	1107
18.6.3.2. Specjalne postępowanie rozjemcze w zakresie tranzytu	1108
18.6.3.3. Rozstrzyganie sporów inwestycyjnych	1109
18.6.4. Irańsko-amerykański trybunał arbitrażowy	1111
18.6.4.1. Geneza i struktura trybunału	1111
18.6.4.2. Postępowanie arbitrażowe	1113

Rozdział 19. Arbitraż a alternatywne metody rozwiązywania sporów w sprawach cywilnych (ADR)	1117
19.1. ADR w sprawach cywilnych: geneza, definicja i rodzaje	1121
19.1.1. Definicja ADR	1121
19.1.2. Studia empiryczne na temat pozasądowych form rozwiązywania sporów (arbitraż i mediacja)	1123
19.1.2.1. 1998/2012 r.: Projekt badawczy <i>D. Lipsky'ego i R. Seebera. Cornell University. The Appropriate Resolution of Corporate Disputes: A Report on the Growing Use of ADR by U.S. Corporations</i>	1124
19.1.2.2. 2003/2006 r.: Projekt badawczy Amerykańskiego Stowarzyszenia Arbitrażowego (<i>American Arbitration Association – A.A.A.</i>), <i>Dispute-Wise Business Management, Improving Economic and non-Economic Outcomes in Managing Business Conflicts</i>	1125
19.1.2.3. 2002 r.: Raport analityczny Komisji Wspólnot Europejskich, <i>Zielona Księga w sprawie alternatywnego rozwiązywania sporów w prawie cywilnym i handlowym</i>	1127
19.1.2.4. 2008 r.: Projekt badawczy <i>Oxford Institute of European and Comparative Law. Oxford Centre for Socio-Legal Studies: Systemy wymiaru sprawiedliwości w Europie. Skutki dla wyboru forum i wyboru prawa kontraktu</i>	1127
19.1.2.5. 2010 r.: Raport Centrum ADR w Rzymie: Koszt rozwiązywania sporów gospodarczych przez sąd, arbitraż i w trybie mediacji (Raport ADR)	1129
19.1.2.6. 2014 r.: Studium International Mediation Institute: Jak użytkownicy postrzegają propozycję konwencji ONZ w sprawie wykonywania ugód mediacyjnych (Studium IMI) ..	1130
19.1.2.7. 2014 r.: <i>Raport S.I. Strong University of Missouri School of Law: Use and Perception of International Commercial Mediation and Conciliation: A Preliminary Report on Issues Relating to the Proposed UNCITRAL Convention on International Commercial Mediation and Conciliation (Raport S.I. Strong)</i>	1131
19.1.3. Rodzaje ADR	1133
19.1.3.1. Mediacja/koncyliacja (<i>Mediation/Conciliation</i>)	1133
19.1.3.2. Miniprocес (<i>mini-trial, executive tribunal</i>)	1135
19.1.3.3. Opinia eksperta (<i>fact-finding</i>)	1135
19.1.3.4. Wczesna obiektywna ocena sprawy (<i>Early Neutral Evaluation</i>)	1136
19.1.3.5. Skoncentrowana (doradcza) rozprawa (<i>summary jury trial</i>)	1136
19.1.3.6. <i>Med-Arb (Mediation-Arbitration)</i>	1136
19.1.3.7. <i>Arb-Med (Arbitration-Mediation)</i>	1137
19.1.3.8. Rada rozpatrywania sporu (<i>Dispute Review Board</i>) oraz stały pre-arbitr (<i>Permanent Referee</i>)	1137
19.1.3.9. Mediacja i arbitraż ostatniej oferty (<i>Mediation and Last Offer Arbitration – MEDALOA</i>) (<i>Baseball Arbitration</i>)	1138
19.1.3.10. Arbitraż z ograniczeniem ryzyka (<i>High-Low Arbitration</i>)	1138
19.1.3.11. Rzecznik klientów (<i>Ombudsman</i>)	1138
19.1.3.12. ODR (<i>Online Dispute Resolution</i>)	1138

19.2. Cel i treść polskiej ustawy o mediacji cywilnej	1139
19.2.1. Wstęp	1139
19.2.2. Cele zmian wprowadzonych przez KPCZmU z 2005 r.	1139
19.2.3. Zakres przedmiotowy	1140
19.2.4. Mediacja umowna (typ konwencjonalny)	1140
19.2.5. Mediacja sądowa (typ procesowy)	1141
19.2.6. Wybór i status mediatora	1141
19.2.7. Listy stałych mediatorów	1141
19.2.8. Zasada poufności i bezstronności	1142
19.2.9. Postępowanie	1143
19.2.10. Uгода	1143
19.2.11. Mediacja rodzinna	1143
19.2.12. Koszty mediacji i wynagrodzenie mediatora	1144
19.2.13. Propozycje Społecznej Rady ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości dotyczące usprawnienia procedury mediacyjnej przez sądy cywilne w ramach obowiązujących przepisów	1145
19.3. Dyrektywa 2008/52/WE na tle polskich przepisów dotyczących mediacji cywilnej	1147
19.3.1. Geneza i treść dyrektywy 2008/52/WE	1147
19.3.2. Ocena ogólna stosunku polskich przepisów o mediacji cywilnej i dyrektywy 2008/52/WE	1148
19.3.3. Definicja mediacji cywilnej	1149
19.3.4. Skierowanie stron do mediacji przez sąd	1149
19.3.5. Zapewnienie jakości postępowania mediacyjnego	1149
19.3.6. Wykonanie i egzekucja ugody mediacyjnej	1149
19.3.7. Gwarancje poufności mediacji i ochrona mediatora	1150
19.3.8. Przerwanie biegu przedawnienia roszczeń	1150
19.3.9. Wdrożenie dyrektywy 2008/52/WE	1150
19.3.10. Ustawa o wspieraniu polubownych metod rozwiązywania sporów	1151
19.4. Mediacja i arbitraż. Konflikt czy synergia?	1152
19.4.1. Czy arbitraż to ADR?	1152
19.4.2. Programy mediacyjne międzynarodowych instytucji rozwiązywania sporów i konfliktów gospodarczych	1153
19.4.3. Stan sądownictwa arbitrażowego (polubownego) w Polsce i warunki jego rozwoju	1154
19.4.4. Obraz statystyczny mediacji w sprawach gospodarczych (lata 2006–2014)	1155
19.4.5. Perspektywy i warunki rozwoju mediacji w sprawach gospodarczych ...	1158
19.4.6. Stosowanie mediacji i sądownictwa arbitrażowego (polubownego) w rozwiązywaniu sporów cywilnych	1159
Indeks rzeczowy	1161